

Bysterský zpravodaj

ČTVRTLETNÍK OBCE BYSTRÉ V ORLICKÝCH HORÁCH srpen 2011

OBSAH:

- Z jednání obecního zastupitelstva
- Důležitá upozornění
 - Veřejný vodovod
 - Cena za odběr vody
 - Třídění odpadků
 - Knihovna
- Stalo se...
 - Ošetření památné lípy
 - Oprava hasičské zbrojnice
 - Loutkové divadélko Dráček
 - Dětský den
 - Doplnění filtru u domu čp 107
 - Netradičně: čištění požární nádrže
- Co možná nevíte...
 - 140 let ochotnického divadla v Bystrém
- Napsali jste nám
 - Moje vzpomínky na začátky motorismu v Bystrém
 - ... radio v Bystrém
- Gratulace
- Pozvánka
- Kulturní a společenské akce - přehled

Z jednání obecního zastupitelstva

USNESENÍ

**ze 7. zasedání obecního zastupitelstva obce Bystré,
které se konalo v objektu společenské místnosti v areálu U
Koupaliště dne 18. května 2011 od 19:30 hodin**

Obecní zastupitelstvo obce Bystré

1) bere na vědomí:

- a) oznámení koordinátora dopravy OREDO a Královéhradeckého kraje o návrhu na zrušení autobusové linky,
- b) oznámení společnosti ASEKOL o ukončení povinnosti obce hradit sběr a likvidaci nebezpečných odpadů,
- c) záměr pronájmu nebo prodeje pozemku p.č. 883/10 v k.ú. Bystré,
- d) zprávu o provedené revizi protipožární bezpečnosti,
- e) zprávu o provedeném ošetření památné lípy u Hartmanových čp. 1,
- f) zprávu o provedené opravě Multikáry,
- g) zprávu o provedení projektu na budovu v areálu U Koupaliště,
- h) zprávu o nabídkách k možnosti rekonstrukce krytiny budovy hasičské zbrojnice,

2) schvaluje:

- a) projekt na víceúčelové zařízení budovy v areálu U Koupaliště,
- b) rozpočtové opatření dle přílohy,
- c) ustanovení pracovní skupiny k provedení finančního a technického rozboru provozování vodovodu v obci ve složení správce vodovodu Václava Drašnara ml., starosty Václava Drašnara st., předsedy finančního výboru OZ Jiřího Jiránka, člena finančního výboru OZ Davida Fellnera a člena OZ Jiřího Tomáše,
- d) záměr pronajmout nebo odprodat pozemek p.č. 883/10 k.ú. Bystré po akceptování navrhovaných smluvních podmínek,
- e) schvaluje opravu střechy včetně výměny krytiny na budově hasičské zbrojnice na základě vyhodnocení získaných nabídek díla,
- f) zvýšení odměny starosty v částce 2.000,- Kč za práci při organizaci pracovníků VPP v obci v měsících výkonu těchto prací počínaje dnem 1. 5. 2011,

3) pověřuje:

- a) starostu p. Drašnara objednáním projektové studie pokládky inženýrských sítí v zájmové lokalitě obce pro budoucí výstavbu rodinných domků pod Jiráňkovými,

- b) pracovní skupinu sestavenou za účelem vyhodnocení a provedení opatření provozování vodovodu předložit návrh k vyřešení na příštím zasedání obecního zastupitelstva 15. 6. 2011,
- c) p. Ševce objednávkou zemního filtru pro řešení odvodu splaškové vody z biologického septiku u domu čp. 107 a zároveň provedením potřebných úkonů spojených se stavební řízení a řízení před orgánem životního prostředí,
- d) starostu p. Drašnara jednáním ve věci pronájmu nebo odprodeje parcely p.č. 883/10 v k.ú. Bystré.

USNESENÍ
z 8. zasedání obecního zastupitelstva obce Bystré,
které se konalo v budově pohostinství U Divočáka v Bystrém
dne 15. června 2011 od 19:30 hodin

Obecní zastupitelstvo obce Bystré

4) bere na vědomí:

- a) obsah došlé pošty,
- b) návrh rozpočtových opatření dle přílohy,
- c) návrh k převodu finančních prostředků z účtu KB,a.s. na účet ČS,a.s. ,
- d) zprávu o sejmutí závěrečného účtu obce za rok 2010 z úřední desky s návrhem na schválení,
- e) zprávu o provedení prací v obci,
- f) zprávu pracovní skupiny o průběhu opravy hasičské zbrojnice,
- g) zprávu o průběhu havarijní opravy kanalizační přípojky u čp. 107,
- h) zprávu finančního výboru k financování provozu vodovodu s návrhem na úpravu ceny vodného,
- i) zprávu kulturní komise za uplynulé období,

5) schvaluje:

- a) převod finančních prostředků z účtu KB,a.s. na účet ČS,a.s. ve výši 200 tis. Kč,
- b) rozpočtové opatření dle přílohy,
- c) závěrečný účet hospodaření obce za rok 2010,
- d) zvýšení ceny vodného na další účetní období 2011-2012 cenu 1 m³ pitné vody o 5,- Kč, v dalším období 2012-2013 o 3,- Kč ,

6) pověřuje:

- a) starostu p. Drašnara převodem finančních prostředků mezi účty obce ve výši 200 tis. Kč.

Důležitá upozornění

Veřejný vodovod v Bystrém

Veřejný vodovod v Bystrém je v provozu od roku 1989. Byl vybudován v Akci Z občany obce, čímž byla ušetřena poměrně velká částka. Proto se tehdejší Národní výbor rozhodl, že těm domácnostem, které odpracovaly zdarma 50 hodin, zhotoví vodovodní přípojku zdarma.

Po více než dvacetiletém provozu se již začínají objevovat poruchy na vodovodních přípojkách, což s sebou přináší dohady o tom, kdo se má o přípojky starat a komu vlastně náleží provedené opravy hradit.

Cituji zde část zákona č. 274/2001 Sb. O vodovodech a kanalizacích.

„Přípojky

Vodovodní přípojka je samostatnou stavbou tvořenou úsekem potrubí od odbočení z vodovodního řádu k vodoměru, a není-li vodoměr, pak k vnitřnímu uzávěru připojeného pozemku nebo stavby. Odbočení s uzávěrem je součástí vodovodu. Vodovodní přípojka není vodním dílem.

Kanalizační přípojka je samostatnou stavbou tvořenou úsekem potrubí od vyústění vnitřní kanalizace stavby nebo odvodnění pozemku k zaústění do stokové sítě.

Vlastníkem vodovodní přípojky nebo kanalizační přípojky, popřípadě jejich částí zřízených před dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, je vlastník pozemku nebo stavby připojené na vodovod nebo kanalizaci.

Vlastník vodovodní přípojky je povinen zajistit, aby vodovodní přípojka byla provedena a užívána tak, aby nemohlo dojít ke znečištění vody ve vodovodu.

Vlastník kanalizační přípojky je povinen zajistit, aby kanalizační přípojka byla provedena jako vodotěsná a tak, aby nedošlo ke zmenšení průtočného profilu stoky, do které je zaústěna.

Vodovodní přípojku a kanalizační přípojku pořizuje na své náklady odběratel, není-li dohodnuto jinak, vlastníkem přípojky je osoba, která na své náklady přípojku pořídila.

Opravy a údržbu vodovodních přípojek a kanalizačních přípojek uložených v pozemcích, které tvoří veřejné prostranství, zajišťuje provozovatel ze svých provozních nákladů.

Vlastník vodovodu nebo kanalizace, popř. provozovatel, pokud je k tomu vlastníkem zmocněn, je povinen umožnit připojení na vodovod nebo kanalizaci, pokud to umožní kapacitní a další požadavky. Možnost připojení nesmí být podmiňována vyžadováním poplatků nebo jiných finančních plnění. Náklady na realizaci napojení vodovodní přípojky nebo kanalizační přípojky na vodovod nebo kanalizaci hradí vlastník, jemuž je umožněno napojení, pokud se nedohodnou jinak.“

Závěrem chci upozornit vlastníky vodovodních přípojek, aby ve svém vlastním zájmu našli, zprovoznili a označili uzávěr. V případě poruchy bývá většinou pozdě a musí být odpojen celý vodovodní řád.

Václav Drašnar - starosta

Cena za odběr vody v obci Bystré

Na minulém zasedání obecního zastupitelstva, které se konalo v bysterské hospodě, bylo projednáváno navýšení ceny za odběr vody z obecního vodovodu. Již tam jsem přednesl vysvětlení a odůvodnění následujícího návrhu, který byl také zastupitelstvem schválen.

Pro zúčtovací období srpen 2011 až červenec 2012 bude cena za odebraný m³ zvýšena o 5 Kč na 20 Kč a od srpna 2012 bude provedeno další navýšení o 3 Kč na 23 Kč za m³. V dalších letech bude nutné se každoročně posouzením ceny vodného zabývat a cenu upravovat v závislosti zejména na vývoji inflace a ceny elektrické energie (ta se podílí přibližně 25% na ročních provozních nákladech vodovodu v Bystrém).

Schválené navýšení ceny vody bylo výsledkem pečlivé úvahy zastupitelstva, včetně zpracování plánu oprav a údržby vodovodního řádu a vodárny do roku 2030. Základní fakta posuzovaná zastupitelstvem byla tato:

- v posledních třech letech byl účet za hospodaření s vodou (příjmy a výdaje) mírně ztrátový;
- opravy v minulých letech s výjimkou opravy vany vodárny v roce 2009 byly vždy charakteru havarijních zásahů;
- dle zpracovaného plánu oprav a údržby do roku 2030 musíme počítat s ročními výdaji na opravy a modernizaci v průměrné výši 30 tis. Kč ročně, mimo jiné budou nově prováděny výměny vodoměrů, výměny hydrantů nebo každoroční monitoring skrytých úniků vody z řádu;
- vodovod v Bystrém je v provozu již více jak 20 let a ne malá část užitné hodnoty vodárny a vodovodní sítě je spotřebována. Současná výše ceny za vodu 15 Kč/m³ neumožňuje realizovat plánované opravy a nevytváří žádnou rezervu na finančně náročnější opravy, řešení havárií nebo budoucí rozšíření vodovodního řádu, a to při zachování vyrovnaného účtu za hospodaření s vodou;
- půjčovat si na provoz a údržbu vodárenských zařízení v obci na úkor rozvoje obce a služeb obce občanům není možné;
- cena vody se nezvyšovala od roku 2005 přes nesporný růst všech ostatních životních nákladů včetně cen energií (zde lze hovořit o nárůstu v desítkách procent, kdy 10-ti procentní nárůst ceny energie znamená růst nákladů na zásobování vodou o 0,50 Kč).

A nakonec něco k zamyšlení (výťah ze zdroje článku pod názvem „Plíživé sucho“ týdeníku Respekt, který vyšel 18. 7. 2011):

„Královehradecko je, co se zásob pitné vody týče, v tomto období ve „stavu nouze“. Vodárenská společnost v HK nesmí aktuálně odčerpávat z vlastních zásob vody a nakupuje vodu z přebytků zásob sousedních regionů. Odborníky jsou předpovídaný v budoucích letech s velkou jistotou suché letní měsíce a přibývání srážek v zimě a ubývání v létě. V květnu hlásili hydrologové na 14-ti českých řekách „stav sucha“, který se opakuje již několik let. A řešení dle odborných studií? Kombinace nových přehrad, obnovování mokřadů a snižování spotřeby.

Zásoby pitné vody kvůli zvyšujícím se průměrným teplotám a nedostatku letních srážek všude v Evropě trvale klesají. Testovacím územím pro výzkumy v této oblasti jsou

v Česku východní Čechy, které jsou nedostatkem letních srážek postižené nejvíc ze všech českých regionů. Ještě před 90-ti lety se okolo Českého Meziříčí nedaleko HK rozprostírala široká močálovitá krajina o rozloze desítek km², dnes díky odvodňování a expanzi zemědělství přeměněná na lány vysušené oranice, nemluvě o chemickém znečištění zbytků podzemních vod v oblasti (neuspokojujme se tím, že se tyto problémy týkají především nížinných oblastí Královehradecka, je možné, že v budoucnu bude nutné vozit vodu z oblastí v blízkosti hor). Nad tím, jak Královehradecku zásoby vody doplnit, se intenzivně bádá. Jednou z možností, jak brát vodu i ze znečištěné Orlice, jsou třeba hluboké vrty s podloží přefiltrovanou vodou na březích řeky. Královehradecký magistrát také nechal po 40-ti letech aktualizovat podrobnou digitální mapu odtokových poměrů, která ukazuje, jak se voda v kraji pohybuje. Zastupitelstvo HK také například změnilo územní plán a vyhlásilo nová záplavová území tam, kde byly původně stavební pozemky. Je to obrana proti povodni a zároveň proti tomu, aby voda neutíkala z krajiny. Dále také Ministerstvo životního prostředí začalo s mapováním toho, jak na tom země se zásobami pitné vody vlastně je, a zároveň bezpečnostní rada města HK začala připravovat plán pro případ, že pitná voda v kohoutcích dojde.

Státy jižní Evropy si na suchá léta již zvykly. Ve Francii nebo ve Španělsku je běžné, že vodu do vyschlých regionů v létě dovážejí tankery a lidé dostávají omezené denní příděly. K tomu máme zřejmě ještě daleko, ale je jasné, že na sucho je nutné se pořádně připravit.“

David Fellner

Třídění odpadků

Již pátým rokem se zabýváme sběrem a tříděním odpadků. Většina našich občanů a snad i rekreantů se tomuto systému přizpůsobila a více či méně svědomitě odpad třídí, čímž naší obci šetří nemalé náklady spojené s jejich svozem a likvidací.

Někteří však stále ještě nepovažují třídění za nutné, nebo třeba jen neví, jak na to. Nejen pro ně zde uvádím jednoduchý přehled:

SKLO - zelené nádoby. Patří sem: lahve od nápojů, skleněné nádoby a střepy. **Nepatří sem** keramika, porcelán, autosklo, zrcadla. To vhod'te do směsného odpadu. V nádobách nesmí být zbytky potravin (kompoty apod.), chemikálií atd.

PLAST - žluté kontejnery. Patří sem: kelímky, fólie a sáčky, výrobky a obaly z plastů, polystyren, případně i PET lahve od nápojů (sešlápnuté), ty lze také vytrítit samostatně (viz níže).

Nepatří sem novodurové trubky a obaly od nebezpečných látek (chemikálií, barev apod.)

PET lahve a krabice od nápojů (Tetrapak) se třídí do igelitových pytlů, které dostanete zdarma v obchodě či na OÚ. Naplněné pytle se shromažďují u skladové haly. Lahve i kartony sešlapujte!

KOV: v naší obci se skladuje **na vleku za kostelem**, o odvoz se stará SDH, které si také ponechává výtěžek z odevzdaného šrotu na svou činnost.

PAPÍR: k dalšímu využití se hodí pouze papír, který není mokrá, mastný nebo jinak znečištěný. Sbírají se noviny, časopisy, kancelářský papír, reklamní letáky (stejně ani nehoří), knihy, sešity a krabice, kartón a papírové obaly. Jednotlivé druhy papíru nemusí být vytríděny samostatně, ale je nezbytné papír dobře svázat.

Nesbírá se papír uhlový a voskovaný, nepatří sem ani hygienické potřeby a použité plenky.

V současné době se papír bohužel hromadně neodváží, protože ho nemáme kde skladovat. **V brzké době by měl být sklad pro shromažďování papíru k dispozici. Budeme vás o tom informovat.**

BATERIE A DROBNÉ ELEKTROSPOTŘEBIČE: krabice na sběr baterií je umístěna v chodbičce v obchodě, kontejner na drobné elektrospotřebiče pak před obchodem. Tento sběr není zpoplatněn, za odvoz obec nic nehradí.

NEBEZPEČNÝ ODPAD: odvoz zajišťuje firma Marius-Pedersen vždy na jaře a na podzim. Termín je vždy předem oznámen rozhlasem i na vývěskách.

Tento odpad musíte odevzdat osobně v den svozu, nesmí se skladovat kdekoliv, ani u kontejnerů! Pokud svoz nestihnute a nechcete čekat na další, odevzdejte takový odpad ve sběrném dvoře v některém z blízkých měst.

VELKOOBJEMOVÝ ODPAD, STAVEBNÍ ODPAD APOD.: takovýto odpad likviduje majitel na své náklady odvozem na skládku či do sběrného dvora.

A ještě několik rad na závěr:

- etikety z lahví nemusíte odstraňovat
- neodstraňují se ani kovové svorky z časopisů apod.
- některé krabice od nápojů jsou opatřeny umělohmotnými víčky. I tyto kartony patří mezi „krabice od nápojů (tetrapak)“ a víčko můžete na obalu ponechat
- pokud odevzdáváte kovový šrot či papír do sběrný, **uvítáme kopii dokladu.** Ten můžeme použít ve čtvrtletním zúčtování pro Ekokom. Za takto vytríděný odpad získává obec finanční odměny
- do kontejneru na směsný odpad **nevhazujte žhavé uhlíky**, hrozí nebezpečí požáru a zničení kontejneru

Monika Drašnarová

Knihovna

Knihovnu můžete navštívit **v těchto dnech, vždy od 16 do 18 hodin:**

srpen 11. a 25.

říjen 6. a 20.

září 8. a 22.

Veřejný internet je přístupný v otevírací době knihovny, nebo po dohodě s knihovnicí paní Ivanou Pokornou (Hradeckou).

Stalo se...

Ošetření památné lípy

V minulém čísle zpravodaje jste si mohli přečíst pár informací o historii památné lípy u Hartmanů. Jak již bylo avizováno, tato lípa byla vybrána mezi 19 stromy z celé republiky, kterým bylo zajištěno bezplatné ošetření specializovanými odborníky. Toto ošetření u nás proběhlo 12. května, kdy dorazili pánové Tomáš Stejskal a David Baloga ještě se dvěma svými kolegy a po obhlídce stromu jak ze země tak přímo z koruny se pustili do díla. Tito specializovaní stromolezci vlastní mezinárodní certifikát „European Tree Walker - evropský arborista“, který by měl být zárukou kvalifikované a odborné práce v tomto oboru.

Celý program bezplatného ošetřování vybraných stromů s názvem „Zdravé stromy pro zítřek“, který zajišťuje brněnská Nadace Partnerství, je zaměřen především na propagaci práce kvalifikovaných odborníků s cílem upozornit obce i veřejnost na důležitost včasného a především odborného ošetření stromů.

Jaké péče se tedy „naše“ lípa dočkala? Především byl proveden zdravotní řez, kdy došlo k odstranění suchých větví a celkovému snížení výšky koruny za účelem snížení těžiště stromu a tím zlepšení jeho stability. Byly odstraněny zbytky staré bezpečnostní vazby a nakonec bylo rozhodnuto, že novou instalaci by bylo zbytečné provádět, jelikož bezprostřední ohrožení pádem větví nehrozí a naopak by mohla v tomto případě stromu uškodit. Dutina stromu byla ponechána částečně otevřená, aby bylo zabezpečeno její provzdušnění a umožněna její kontrola. Mnohý by se mohl ptát, proč nebyly odstraněny pahýly, které tu zbyly po pádu větví v minulosti. Zachování těchto částí stromu je však velmi důležité. Dá se říci, že jsou dnes již součástí stromu, ničím neohrožují a odstraňovat je by bylo nevhodné. Naopak pokud dojde k vytvoření velkých řezných ran do větví a ještě navíc příliš blízko kmene, je to vždy pro strom velký zásah, kdy ihned po odřezání je rána napadána různými houbovými mikroorganismy a dochází k postupnému vyhynutí a tvorbě dutin.

Zdravotní stav lípy bude i nadále pod dohledem a doufejme, že se tu ze své výšky bude dívat ještě na mnoho dalších generací bysteráků.

Romana Bartošová

Oprava hasičské zbrojnice

Jak jsme Vás již informovali v minulém čísle, Obec Bystře se společně s místním SDH pustila do velké opravy „Hasičárny“. Po prvotním vyklizení dne 30. 4. 2011 se provedla kontrola hlavně trémových konstrukcí, dále byly poptány firmy k ocenění nové střešní krytiny a bylo nutno vyřešit podepření věžičky, jež jsme jako

dominantu naší zbrojnice chtěli zachovat.

Obec Bystré postupně zajistila potřebné materiály na opravu a zároveň poskytla obecní pracovníky k demontáži stropu, aby se zjistil stav všech trámů. Následně byla provedena první fáze výměny trámů, kdy se průhyb v místě věžičky pomocí heverů vyrovnal a provizorně podepřel.

Dále se členové SDH pustili do demontáže střešní krytiny, aby připravili zbrojnici na pokládku nové střechy, kterou provedla fa. Makal. A musím podotknout, že vše klaplo na jedničku, neboť po dokončení střechy začalo dosti zlobit počasí, a tak nám díky rychle a kvalitně odvedené práci do hasičské zbrojnice ani nekápl.

Po dokončení střechy bylo provedeno konečné podepření trámů I profilem včetně osazení nových sloupků a došlo i na opravu vlastního uchycení vrat.

Z dalších oprav interiéru se pak pokračovalo přípravou nové elektroinstalace, osekáním původní omítky a novým omítnutím.

Nyní zbývá již jen montáž sádkartonového podhledu a položení dřevěné podlahy na půdě. Závěrečnou fází pak bude kompletace elektřiny a snad se podaří opravit i vrata.

Všechny tyto práce se provádějí s tím, že část, kde se nachází výjezdová technika, zůstává plně funkční, a tak v případě jakékoliv události je vše připraveno k případnému zásahu.

Závěrem bych chtěl tímto poděkovat Obci Bystré a všem dobrovolníkům, kteří se podíleli na dosavadních opravách.

Leoš Ševc

Loutkové divadélko Dráček v Bystrém

V neděli 22. května zavítalo na sál místního hostince loutkové divadélko Dráček. Tento sedmičlenný ochotnický soubor ze Svinné, za sponzorské podpory Staročeského pivovárku s.r.o. Dobruška, již několik let dělá radost svými pohádkami dětem i dospělákům ve svém okolí. Ne jinak tomu bylo i u nás.

Představení začalo úderem třetí hodiny a během hodinky a půl jsme se mohli pobavit s veselým kašpárkem, bát se šeredné ježibaby či držet pěsti Honzovi při vysvobozování princezny. Celkem si pro nás divadelníci připravili čtyři pohádky. A divácká účast byla skutečně nad očekávání vysoká. Dorazilo celkem 57 diváků jak dětských tak i dospělých, místních i těch přespolních.

Doufáme, že se pohádky líbily a věříme, že toto představení u nás nebylo poslední.

Romana Bartošová

Dětský den

Dětský den se letos konal v sobotu 4. června a již třetím rokem byl organizován společně se Sborem církve bratrské v Bystrém. Sešlo se celkem 63 dětí, z čehož bylo 17 dětí ve starší kategorii, 18 v té mladší a 28 malých dětí s rodiči. Bohužel z tohoto celkového počtu bylo pouze 19 bysteráků.

I přes krátkou vydatnou spršku před zahájením proběhla indiánská stezka nakonec za sluníčka. Bylo přichystáno 26 stanovišť na koupališti a v jeho okolí. Děti střílely ze vzduchovky, házely na cíl, lovily rybky, nosily vodu, skládaly obrázky, poznávaly květiny či ptáky a plnily ještě mnoho dalších úkolů doslova jako o závod. Však o závod v případě školáků skutečně šlo. Ti soutěžili ve dvoučlenných hlídkách a museli během hodiny a půl nasbírat co nejvíce bodů.

Po sečtení výsledků byly vyhlášeny vždy první tři hlídky v každé kategorii a každý z nich si mohl vybrat jednu ze speciálních cen. Odměnění však byli i všichni ostatní soutěžící a samozřejmě i malé děti, které nesoutěžily na čas. Rovněž doprovodný program byl bohatý. Každý si mohl po závodu opéci buřtíka, svézt se na koni, prolézt lanovou dráhu nebo se nechat vystřelit na laně.

Závěrem bych ráda poděkovala všem, kdo se podíleli na financování a sponzorování celé akce, a rovněž také všem organizátorům a všem pomocníkům na stanovištích, díky nimž si celé odpoledne mohly nejen děti příjemně užít.

A jelikož byla účast bysterských dětí na dětském dnu velmi malá, chystáme pro ně ještě jednu podzimní akci, která se uskuteční pravděpodobně nějakou sobotu či neděli v září. Informace o přesném termínu a programu budou včas zveřejněny na plakátech.

Romana Bartošová

Doplnění filtru – DČOV u domu čp.107

Dostí náročnou, a nejen finančně, byla i další akce Obce, která spočívala v řešení havarijního stavu kanalizace u č.p. 107.

Po prvotním průzkumu, kdy se mnohým mohlo zdát, že se nic neděje, se začalo s vlastní přípravou celé akce. Jednak musel být zjištěn stávající stav všech vedení za objektem, následně vybrán vhodný typ zařízení a to vše doplnit o potřebnou projektovou dokumentaci. Hlavní a potřebnou součástí celého díla bylo doplnění pískového zemního filtru za stávající septik tak, aby splaškové vody byly dostatečně přečištěny a mohly být vypouštěny do obecní kanalizace.

Mnozí jste si možná tohoto drobečka všimli za kostelem. Jednalo se o filtr s rozměry 7,5m délky, 1,7m šířky a více jak metr výšky, který byl po osazení do země naplněn potřebnými filtračními vrstvami. Takto velké zařízení zapříčinilo, že muselo být provedeno nejen velké množství zemních prací, ale bylo nutno provést i přeložení některých stávajících vedení, zvláště pak dešťových svodů.

Celé dílo se nakonec za přispění dobrovolníků, členů OZ a také obecních pracovníků zdárně povedlo a dnes je vše již plně funkční.

Nyní ještě zbývá dokončit terénní úpravy, které však bude možno provést až po dostatečném sednutí výkopů, a tak bych tímto chtěl požádat nájemníky domu o trpělivost.

Leoš Ševc

Netradičně: čištění požární nádrže v „Areálu Koupaliště“

Letošní léto zdá se být poněkud prapodivné, a tak se v polovině prázdnin muselo trochu netradičně přistoupit k vyčištění požární nádrže. Deště bylo natolik, že se i přes zaražený přítok dostalo do nádrže mnoho nečistoty z přilehlých ploch a voda svojí barvou spíše připomínala kafe - o teplotě se to však říci nedalo.

Tak se na 24. 7. po 9. hodině sešlo pár členů místního SDH a za podpory nájemce areálu zdárně provedli letos již druhé čištění. S ohledem na dostatečný přítok se dá předpokládat znovu naplnění za pár dní.

A teď nezbyvá než věřit, že se počasí umoudří alespoň v druhé polovině prázdnin a budeme si moci čisté vody ještě užít.

Leoš Ševc

Co možná nevíte...

140 let ochotnického divadla v Bystrém

V letošním roce uplynulo 140 let od prvního ochotnického představení v Bystrém. Za rok vzniku bysterského ochotnického divadla je u nás považován letopočet 1871, i když to není tak zcela přesné. Jisté je, že v tomto roce se v Bystrém odehrálo první z celé řady ochotnických představení.

Prvních „sto let“ z této historie je zachyceno v brožurě *Příspěvek k dějinám ochotnického divadla v Bystrém*, kterou sestavil Vladimír Sedláček a vydala ji v roce 1971 ke stému výročí Osvětová beseda. Bysterská kronikářka Božena Čtvrtečková ve 4. díle Pamětní knihy uvádí, že „tehdy dalo velkou práci zjistit aspoň částečnou historii divadelnictví v Bystrém. Vladimír Sedláček hledal doklady v archivech v Rychnově, v Novém Městě, Kuksu, Náchodě, Zámrsku, žádal o radu i Kabinet pro studium českého divadla ČSV a Divadelní ústav, hledal v kronikách a též pamětníci, staří ochotníci, mu v mnohém pomohli.“ Z brožury jsou pak v kronice uvedeny nejzajímavější události:

K formování ochotnického divadla v Bystrém došlo v letech 1870 – 1871. Zájem o divadlo pramenil ze snahy posilovat národní sebevědomí a přispět ke kulturnímu vyžití obyvatel malé horské obce (tehdy asi se 450 obyvateli). Svůj vliv tu ještě vykonala i příprava na výstavbu Národního divadla v Praze, která nebyla pro občany neznámou. V březnu 1868 oznamoval obecní úřad občanům kladení základního kamene Národního divadla vyhláškou. Ani vliv ochotnického divadla v okolních obcích nelze pominout.

Bystré bylo první horskou obcí, kde se hrálo divadlo. Na počátku roku 1871 je již příprava divadla v plném proudu a ochotníci žádají obecní představené o vydání doporučení pro císařské a královské okresní hejtmanství v Novém Městě nad Metují. Dne 13. března 1871 vydává obec „Vysvědčení z mravného chování zdejších ochotníků“ a odesílá je okresnímu hejtmanství. Ještě téhož dne přijímá okresní hejtmanství žádost bysterských ochotníků o sehrání divadelní hry „Posvícení v Malčicích“ a hru povoluje. Bysterští ochotníci žádají ještě v tomto roce osmkrát (!) o sehrání divadelních her (celkem jich v prvním roce sehráli 9).

V roce 1872 žádají ochotníci schválení stanov, které podepisují:

Emanuel Hartman z čp. 1, ředitel spolku

Jan Hartman z čp. 62, výbor

Jan Vymetálek z čp. 4, soused

V roce 1872 žádají zdejší ochotníci o povolení osmi divadelních her, většinou se jednalo o jednoaktovky.

Podnět k tak bohaté divadelní činnosti dalo – jak už to bývá – několik nadšenců. Podle pozdějších pamětníků to byli Ferdinand Příbyl, textilní obchodník, a Jan Jirka, řídící učitel, který zde učil v letech 1865 – 1881. Navázal také na vyhlášenou muzikantskou tradici bysterského farního učitele Aloise Machka. Ferdinand Příbyl sám divadlo i hrával. V roce 1869 zde založil textilní výrobu, a když se odstěhoval do Krčína (v roce 1894) a zbohatl, býval mecenášem kostel, školy, hasičů i ochotníků.

Spolek sám však oficiálně vznikl až v lednu 1872 schválením stanov spolku podle spolkového zákona z roku 1867 c. a k. okresním hejtmanstvím v Novém Městě nad Metují. Jako účel spolku je ve stanovách uváděno „pěstovati a povzbuzovati ušlechtilou zábavu ku vzdělání svých údů, pak širšího obecnstva, pak mravně a materiálně dobročinné účele podporovati“. Spolek se jmenoval buď Spolek divadelních ochotníků v Bystrém, nebo Ochotnický divadelní spolek v Bystrém.

Spolek byl členem Ústřední matice divadelních ochotníků českých vzniklé 1886. Členství v této organizaci, která pro ochotnické hnutí mnoho dobrého učinila, bývalo označováno i na plakátech a razítkách.

Po roce 1954 se stal spolek členem Sdružení spolku divadelních ochotníků Podorlicka se sídlem v Tisu u Nového Hrádku. Toto sdružení se rozešlo po roce 1950.

Roku 1951 je zrušen starý spolkový a shromažďovací zákon z roku 1867 a spolky divadelních ochotníků nejsou jmenovány mezi povolenými spolky. Mělo docházet k postupné přeměně ochotnických spolků v kulturně umělecké soubory ROH (Revolučního odborového hnutí – pro nejmladší generaci...), SČM (Svazu československé mládeže) a zemědělských organizací. Členové spolku přijímali jeho zrušení se smíšenými pocity. Někteří odcházejí, jiní hledají možnost dalšího uplatnění. Divadelní činnost ustala.

Roku 1953 byla v obci založena Osvětová beseda, která vedle toho, že se stala zřizovatelem bysterské hudby, získala ke spolupráci i bývalé členy spolku ochotníků a vytvořila „Divadelní soubor OB“, který v roce 1955 uvádí hru Zlý jelen. Tím nebylo vyhráno – celých devět let se čekalo na další hru!

V roce 1959 převádí ochotnický spolek finanční prostředky na Osvětovou besedu. Činnost souboru se podařilo obnovit od roku 1964. Do roku 1981 uvedli ochotníci 9 her – tedy za 17 let nastudovali tolik her, jako první ochotníci v roce 1871.

A na závěr ještě jedna devítka. Ochotnické divadlo prožívalo ve své historii léta rozmachu i útlumu. Po téměř neuvěřitelné patnáctileté přestávce došlo k dalšímu obnovení činnosti v roce 1996 uvedením hry Tetinky (viz foto č. 1). Do roku 2011 připravili bysterští ochotníci celkem 9 her (poslední byl Deskový statek v roce 2009 - viz foto č. 2).

Tetinky (1996):
Hana Světlíková, Ivana Pokorná
(Hradecká), Josef Dusílek,
Josef Ševc st., Antonín Franc,
Václav Drašnar st., Václav Šubrt,
Jaroslav Duška a Dana Francová

Deskový statek (2009):
Josef Ševc ml., Václav Drašnar ml.,
Marie Šubrtová, Jitka Frelichová

V příštích zpravodajích se dočtete i o tom:

- kde se vlastně hrálo a jaké byly materiální podmínky divadla
- co se hrálo (repertoár)
- jaké byly oslavy 100 let divadla v roce 1971
- jak to bylo v roce 1996, kdy po patnáctileté pauze došlo k obnovení činnosti spolku
- co se hrálo v posledních 15 letech.

Pokud vás téma zaujalo, můžete přispět i vlastní vzpomínkou!

Petra Poulová, kronikářka

Napsali jste nám...

Moje vzpomínky na začátky motorismu v Bystrém

Pokud se pamatuji, hlavním propagátorem motorismu v Bystrém byl Jan Balcar, který bydlel na náměstí. Zprostředkovával prodej motocyklů značky Harley–Davidson, které si postupně koupili někteří občané z Bystrého. Pekař Hofman měl tento motocykl obsahu 750 ccm dokonce se sidekarem. Čtvrtečka, textilák z Dolů, měl ten samý motocykl solo. Světlík a Dyntar, hrobař, oba z Dolů, měli též tyto motocykly obsah 350 ccm.

Na Dolech u Šnajdrů pracoval tkadlec Jarka Hejzlar, který si pořídil motorové kolo. Toto kolo mělo malý motorek, převod na zadní kolo nebyl řetězem, nýbrž koženým řemínkem, který se prosmekával. Když Jarka potřeboval, aby motocykl naskočil, musel chvíli svoje vozidlo tlačit, vedle něho utíkat a v chodu na něj vyskočit. Stále něco u něj opravoval a pan Šnajdr to nerad viděl, protože stavy stály.

Jan Balcar měl malou aerovku 500 ccm, která podivuhodně zvládla i menší závěje. Kola měla dosti velká, ráfky vypleteny dráty. Říkali jsme jí Ciling, cilink, při startování si pěkně zazvonila. Poněkud modernější aerovku měl později účetní Hladík od Hejzlarů pod hradem. Ten s ní projel celou Jugoslávii, spolujezdec byl Sláva Hejzlar, kterým říkali „Benovi“. Pan Hejzlar měl nějaké nedobytné pohledávky v Jugoslávii, a tak se tam vypravil. Mládenci se šťastně vrátili, peníze tam vyinkasovali, ale také je tam utratili.

Pak již auta a motocykly přibývaly, z automobilů to byly Škodovky značek Pikolo, Rapid, Popular. Motocykly značek BMW, Indián atd. Na motocyklu značky Humbr 350 ccm jezdil Adolf Mach. Ještě před druhou válkou si koupil pěkný motocykl již naší výroby Zetka 175 ccm ze Strakonic Pepa Čtvrtečka, kterým se říkalo „kostelníkovi“. Tajně jsme mu záviděli, protože sami jsme neměli ani to pořádné kolo.

Osobním autem jsem se poprvé svezl později se strážmistrem Větrovským, vzal mne s sebou domů z bálu ve svém autíčku, též Zetce. Bál pořádala Menšinová jednota Čechů v bývalém Bartoňově hotelu na Polomech, který potom vyhořel, prý to udělali Sudeťáci.

... radio v Bystrém

2. února 1926 se v Bystrém roznesla zpráva, že k nám přijede p. Kobr, správce školy v Runčicích, a skuteční radiový přenos v sále hostince u Hartmanů. Otec mne vzal s sebou.

Když jsme se přiblížili k hostinci, viděli jsme, že daleko do sadu je natažena dlouhá anténa. Sál byl plný, vstupné dobrovolné a lidé házeli drobné mince u vchodu na talíř. Na jevišti stál stolek, na něm skrovný aparát. Předvádějící lovil na něm stanici. Chvillemi něco zaškvřelo, co se zdálo jako hudba nebo mluva, a zase se to ztrácelo. Po vši té námaze se lidé rozcházeli, někteří rozzlobeni, jiní se smíchem.

Za nějaký čas po té události si pořídili radiopřijímač bratři Hejzlarové naproti poště. Pamatuji, že nás vzal řídící Kňourek ze školy a zavedl nás tam, abychom vyslechli průběh prezidentských voleb, které podle ústavy se opakovali po sedmi letech. Znovu byl zvolen T. G. Masaryk. To již byl přenos lépe slyšitelný. Byly to tenkrát dvoulampky, které měly aplitu zvlášť. Takové rádio měl též mlynář Marek na Dolech.

Dražší a výkonnější radiopřijímač si v té době potom pořídil mistr Hrnčíř u Hejzlarů pod hradem. Mám v živé paměti, jak tam otec sobotu co sobotu chodil na poslech. Nejprve se jako jiní mužští z Dolů dal oholit Adolfem Dyntarem, hrobařem. Ten bydlel ve staré chalupě, co nyní je vila techn. služeb z Pardubic. Na holení měl přizpůsobenu židli s opěradlem pro hlavu. Poté někteří odcházeli k Hrnčířovým. Pamatuji, že otec přicházel domů rozesmátý přenosem z kabaretů, které Praha vysílala. Rádi také poslouchali hudbu z Vídně a Milána.

Bylo mi asi 16 let, když jsem kdesi vykšeftoval malou krystalku a přinesl si ji domů. Měla detektor a jehlou se musel nalézt určitý bod na krystalu, a pak bylo možno zachytit Prahu, poslech

byl možný jen se sluchátky. Spal jsem tenkrát na snovárně, poslech byl nejčistší v noci, a tak jsem často usnul se sluchátky na uších. Anténu jsem měl dlouhou 60 metrů.

Teprve za dalších 6 let koupili rodiče první radiopřijímač třílampovku značky Philips. Přivezl ji osobně autem pan Drašnar z Dobrušky, radioobchodník. Za půl roku jsme byli zabráni Němci, z rádia nám vykuchali krátké vlny a tím byl aparát znehodnocen.

Josef Langr

Gratulace

V tomto období oslaví své významné životní jubileum
mimo jiné také

pan František Štěpán.

Přejeme mu
pevné zdraví a hodně štěstí,
pohody a spokojenosti do dalších let.

Pozvánka

**Pozvánka na XI.sraz
Š-1201-1203,TAZ-1500**

pátek: zahájení v 19.00h. společné posezení s hosty, 22.00h. HUSTEJ WIMPY
sobota: spanilá jízda-závod na uzavřeném okruhu-večer táborák
neděle: snídaně-rozloučení- odjezd
www.vag-i-noviny.estranky.cz www.ocelotauto.cz

Josef Novotný 606 817 998
Roman Jirouš 731 449 844

Bystré u Dobrušky 19.8.-21.8.2011

Kulturní a společenské akce - přehled

10. srpna středa	Veřejné zasedání obecního zastupitelstva Zasedací místnost OÚ, od 19:30
19. – 20. srpna pá + so	Sraz Š 1203 Areál Koupaliště v Bystrém
27. srpna sobota	Pout'ová zábava pořádá OB Bystré, hudba: Combi Kvasiny
28. srpna neděle	Pout'ové odpoledne Pořádá OÚ Bystré a Kulturní komise Začátek ve 14 hodin na návsi, hudba: Senior band
14. září středa	Veřejné zasedání obecního zastupitelstva Hostinec U Divočáka, začátek v 19:30
12. října středa	Veřejné zasedání obecního zastupitelstva Zasedací místnost OÚ, začátek v 19:30

Vydala obec Bystré.
Vychází jako čtvrtletník, pro občany Bystrého zdarma.
Toto číslo vyšlo 9. 8. 2011
Autorem neoznačených příspěvků je redakce.

Vaše příspěvky, postřehy a náměty do dalšího zpravodaje
můžete odevzdávat na OÚ, u Drašnarů č. p. 112
nebo zaslat na internetovou adresu
monika.drasnarova@seznam.cz
do 19. 10. 2011

»»»»»»•««««««